

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ศึกษาพฤติกรรมการปฏิบัติหน้าที่ของบุตรที่ส่งผลกระทบต่อความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี” ครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ (Correlational Research Method) ที่มุ่งเน้นการค้นคว้าและหาความสัมพันธ์ระหว่างสองหรือมากกว่าสองตัวแปรขึ้นไป เพื่อหวังใช้ในการพยากรณ์ มีการจัดกระทำกับกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียว^๑ มีขั้นตอนดำเนินการวิจัย ดังนี้

- ๓.๑ รูปแบบการวิจัย
- ๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- ๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๔ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๕ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ศึกษาพฤติกรรมการปฏิบัติหน้าที่ของบุตรที่ส่งผลกระทบต่อความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี” ครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๑.๑ ประชากร นักศึกษาที่มีบัญชีรายชื่อศึกษาในระดับปริญญาตรี ภาคปกติ สาขาวิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ปีการศึกษา

---

^๑ ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ ๔, (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, ๒๕๓๘.), หน้า ๒๑.

๒๕๕๗^๒ คือ ชั้นปีที่ ๑ จำนวน ๑๒๖ คน ชั้นปีที่ ๒ จำนวน ๑๐๔ คน ชั้นปีที่ ๓ จำนวน ๔๘ คน และชั้นปีที่ ๔ จำนวน ๔๘ คน รวมจำนวนทั้งสิ้น ๓๒๔ คน

๓.๑.๒ ขนาดตัวอย่าง คำนวณด้วยสูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamané)^๓ ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดยที่ n หมายถึง ขนาดของตัวอย่าง

N หมายถึง จำนวนประชากร

e หมายถึง ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ (กำหนดที่ ๐.๐๕)

ผลคำนวณจากประชากร ๓๒๔ คน ผู้วิจัยจึงได้คำนวณหาอัตราส่วนเพื่อกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา และคัดเลือกนักศึกษาเพื่อใช้เป็นตัวอย่างโดยวิธีสุ่มจับสลากจากหมายเลขที่ประจำตัวให้ได้ตามจำนวนที่คำนวณได้ คือ นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ จำนวน ๗๐ คน นักศึกษาชั้นปีที่ ๒ จำนวน ๕๘ คน นักศึกษาชั้นปีที่ ๓ จำนวน ๒๖ คน และนักศึกษาชั้นปีที่ ๔ จำนวน ๒๖ คน ตามลำดับได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิจัยจำนวนทั้งสิ้น ๑๘๐ คน

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่วิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อศึกษาพฤติกรรมการปฏิบัติหน้าที่ของบุตรที่ส่งผลต่อความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานีโดยผู้วิจัยกำหนดขั้นตอนสร้างและขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

๓.๒.๑ ศึกษาค้นคว้าเอกสาร วารสาร สิ่งพิมพ์ และงานวิจัยเพื่อเป็นแนวทางสร้างแบบสอบถาม

๓.๒.๒ นำข้อมูลที่ได้ศึกษามาวิเคราะห์และกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย และนำมาใช้เป็นข้อมูลสำหรับการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับความมุ่งหมายของการวิจัย

^๒ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, สารสารสนเทศ, (ปทุมธานี : พิมพ์ที่ศูนย์การเรียนรู้และจัดการธุรกิจสิ่งพิมพ์ดิจิทัล มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์), 2557.

^๓ สุวิมล ติรภานนท์, **ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์ : แนวทางสู่การปฏิบัติ**, พิมพ์ครั้งที่ ๕, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๘), หน้า ๑๗๒ – ๑๗๔.

๓.๒.๓ สร้างข้อคำถามแบบสอบถาม โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น ๓ ตอน ได้แก่

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะของคำถามเป็นแบบเลือกคำตอบ ประกอบด้วย เพศ ชั้นปี บุตรลำดับที่ และอาชีพผู้ปกครอง

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามการปฏิบัติหน้าที่บุตร ซึ่งมีลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Scale) โดยกำหนดกรอบคำถามที่ใช้ประเมินความคิดเห็นของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี โดยแบ่งออกเป็น ๕ ด้าน คือ ๑) การตอบแทนคุณบิดามารดา ๒) การแบ่งเบาภาระของบิดามารดา ๓) การดำรงรักษาวงศ์สกุล ๔) การปฏิบัติตนเป็นคนดี และ ๕) การทำบุญอุทิศให้บิดามารดา โดยที่ในแต่ละด้านได้กำหนดระดับความคิดเห็นออกเป็น ๕ ระดับ ดังนี้^๔

คะแนน ๕ หมายถึง มีการปฏิบัติหน้าที่บุตรอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนน ๔ หมายถึง มีการปฏิบัติหน้าที่บุตรอยู่ในระดับมาก

คะแนน ๓ หมายถึง มีการปฏิบัติหน้าที่บุตรอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนน ๒ หมายถึง มีการปฏิบัติหน้าที่บุตรอยู่ในระดับน้อย

คะแนน ๑ หมายถึง มีการปฏิบัติหน้าที่บุตรอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สำหรับการกำหนดค่าตัวแปรที่ศึกษาทั้งหมด ได้กำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อคำถามที่เป็นคำถามเชิงบวก (Positive) จำนวน ๒๗ ข้อ ซึ่งเป็นคำถามที่สอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่บุตร ๕ ด้าน คือ

๑. การตอบแทนคุณบิดามารดา ประกอบด้วยคำถาม ข้อที่ ๑, ๒, ๕, ๗, ๘, ๒๓, ๒๕

๒. การแบ่งเบาภาระของบิดามารดา ประกอบด้วยคำถาม ข้อที่ ๓, ๔, ๙, ๑๐, ๒๑, ๒๒, ๒๖, ๒๗

๓. การดำรงรักษาวงศ์สกุล ประกอบด้วยคำถาม ข้อที่ ๑๓, ๑๔, ๑๘

๔. การปฏิบัติตนเป็นคนดี ประกอบด้วยคำถาม ข้อที่ ๖, ๑๑, ๑๒, ๑๕, ๑๗, ๒๐, ๒๔

๕. การทำบุญอุทิศให้บิดามารดา ประกอบด้วยคำถาม ข้อที่ ๑๖, ๑๙

การกำหนดค่าตัวแปรซึ่งเป็นการแปลค่าเฉลี่ยของแบบสอบถาม โดยใช้หลักทางคณิตศาสตร์ที่กำหนดให้ค่า ๐.๕๑ ขึ้นไปปัดเป็นเลขจำนวนเต็ม เกณฑ์ที่ใช้เป็นดังนี้

๔.๕๑ - ๕.๐๐ หมายถึง มีการปฏิบัติหน้าที่บุตรอยู่ในระดับมากที่สุด

^๔ สมชัย วงษ์คณะ และ ทวนทอง เขาวงกิตพิงค์, เอกสารการสอนวิชาการวิจัย, (กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์, ๒๕๕๑), หน้า ๒๒๙.

๓.๕๑ - ๔.๕๐ หมายถึง มีการปฏิบัติหน้าที่บุตรอยู่ในระดับมาก

๒.๕๑ - ๓.๕๐ หมายถึง มีการปฏิบัติหน้าที่บุตรอยู่ในระดับปานกลาง

๑.๕๑ - ๒.๕๐ หมายถึง มีการปฏิบัติหน้าที่บุตรอยู่ในระดับน้อย

๑.๐๐ - ๑.๕๐ หมายถึง มีการปฏิบัติหน้าที่บุตรอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามความฉลาดทางอารมณ์ที่สร้างโดยกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข มีคำถาม จำนวน ๕๒ ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert Scale) คือ ไม่จริง จริงบางครั้ง ค่อนข้างจริง และจริงมาก มีการกำหนดให้คะแนน ๒ กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ ๑ เป็นคำถามชนิดทางบวก (positive) ได้แก่ข้อ ๑, ๔, ๖, ๗, ๑๐, ๑๒, ๑๔, ๑๕, ๑๗, ๒๐, ๒๒, ๒๓, ๒๕, ๒๘, ๓๑, ๓๒, ๓๔, ๓๖, ๓๘, ๓๙, ๔๑, ๔๒, ๔๓, ๔๔, ๔๖, ๔๘, ๔๙ และ ๕๐ ตอบไม่จริง ให้ ๑ คะแนน จริงบางครั้ง ให้ ๒ คะแนน ค่อนข้างจริงให้ ๓ คะแนน และจริงมาก ให้ ๔ คะแนน

กลุ่มที่ ๒ เป็นคำถามชนิดทางลบ (negative) ได้แก่ข้อ ๒, ๓, ๕, ๘, ๙, ๑๑, ๑๓, ๑๖, ๑๘, ๑๙, ๒๑, ๒๔, ๒๖, ๒๗, ๒๙, ๓๐, ๓๓, ๓๕, ๓๗, ๔๐, ๔๕, ๔๗, ๕๑ และ ๕๒ ตอบไม่จริง ให้ ๔ คะแนน จริงบางครั้ง ให้ ๓ คะแนน ค่อนข้างจริงให้ ๒ คะแนน และจริงมาก ให้ ๑ คะแนน

๓.๒.๔ นำแบบสอบถาม (ฉบับร่าง) ที่สร้างขึ้นไปเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา การใช้ภาษา และความชัดเจนของข้อคำถาม และนำกลับมาแก้ไขปรับปรุง ตามคำแนะนำ

๓.๒.๕ นำร่างแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วไปตรวจสอบความเรียบร้อยและนำเสนอแบบสอบถามนั้นต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา การใช้ภาษา และความชัดเจนของข้อคำถาม และตรวจสอบความเที่ยงตรงและความครอบคลุมเนื้อหา (Content Validity) จำนวน ๕ ท่าน (ภาคผนวก ก)

๓.๒.๖ นำร่างแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence : IOC) ^๕

$$\text{สูตร IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้อง

^๕ ธีระศักดิ์ อุ่นอารมณ์เลิศ, เครื่องมือวิจัยทางการศึกษา : การสร้างและการพัฒนา, (นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๔๙) , หน้า ๖๕

	$\sum R$	แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ
โดยที่	+ ๑	หมายถึง แน่ใจว่าสอดคล้อง
	๐	หมายถึง ไม่แน่ใจว่าสอดคล้อง
	- ๑	หมายถึง ไม่สอดคล้อง

กำหนดเลือกข้อคำถามที่มีค่าตั้งแต่ ๐.๕๐ ขึ้นไป จากข้อคำถามตอนที่ ๒ จำนวน ๒๗ ข้อ และตอนที่ ๓ จำนวน ๕๒ ข้อ (ภาคผนวก ค)

๓.๒.๗ นำแบบสอบถามที่แก้ไขเรียบร้อยแล้ว ไปดำเนินการหาประสิทธิภาพความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในกลุ่มซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำนวน ๓๐ คน และนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาคำนวณหาค่า ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach -Coefficient)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right\}$$

เมื่อ	α	หมายถึง ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ
	k	หมายถึง จำนวนข้อของเครื่องมือ
	S_i^2	หมายถึง ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ
	S^2	หมายถึง ความแปรปรวนของคะแนนรวม

ผู้วิจัยได้นำเอาข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามพบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นตอนที่ ๒ เท่ากับ ๐.๙๔ และค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นตอนที่ ๓ เท่ากับ ๐.๗๐ (ภาคผนวก จ)

๓.๒.๘ นำแบบสอบถามที่ทดลองแล้วมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง และเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขออนุมัติใช้เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปแจกกลุ่มตัวอย่างจริงที่กำหนดไว้

๓.๔ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยตามขั้นตอนต่อไปนี้

๓.๓.๑ ผู้วิจัยขอหนังสือเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัยและขอความร่วมมือเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ถึงคณบดี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการประสานงานและทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

๓.๓.๒ ผู้วิจัยดำเนินการชี้แจงวัตถุประสงค์ การตอบคำถามเพื่อการวิจัย และรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

๓.๓.๓ นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลต่อไป

๓.๕ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาแล้วผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ตามขั้นตอน ดังนี้

วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา ได้แก่ เพศ ชั้นปี ลำดับบุตร และอาชีพผู้ปกครอง โดยแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage)

วิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมการปฏิบัติหน้าที่บุตรและความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และแปลผลตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดเอาไว้

วิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมการปฏิบัติหน้าที่บุตรที่ส่งผลต่อความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ด้วยสถิติการแจกแจงที่ชนิดที่เป็นอิสระจากกัน (t-independent) และสถิติการหาค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติพื้นฐาน ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตรดังนี้

๑) สูตรหาค่าสถิติร้อยละ (Percentage)

$$P = \frac{X \times 100}{N}$$

โดยที่ P = ค่าร้อยละ
 X = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม
 N = จำนวนประชากร

๒) สูตรหาค่าเฉลี่ย (Mean)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

โดยที่ $\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ย
 $\sum x$ = ผลรวมของผู้ตอบแบบสอบถาม
 N = จำนวนประชากร

๓) สูตรหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum fx^2 - (\sum fx)^2}{N(N-1)}}$$

โดยที่ S.D. = ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum fx$ = ผลรวมของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละระดับ
 N = จำนวนประชากร

สถิติทดสอบสมมติฐาน สถิติแจกแจงทีชนิดที่เป็นอิสระจากกัน (t-independent) และสถิติหาค่าสัมสหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation) ใช้สูตรคำนวณ ดังนี้

๑) สูตร สถิติการแจกแจงของทีชนิดที่เป็นอิสระจากกัน (t-independent)

$$t = \frac{x_1 - x_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right]}}$$

โดยที่ t = ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน t-distribution

$\bar{x}_1$ = ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ ๑

$\bar{x}_2$ = ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ ๒

N_1 = จำนวนในกลุ่มที่ ๑

N_2 = จำนวนในกลุ่มที่ ๒

S_1^2 = คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มที่ ๑

S_2^2 = คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มที่ ๒

๒) สูตร สถิติการหาค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation)

$$r_{XY} = \frac{\sum Z_x Z_y}{N}$$

โดยที่ r_{XY} = ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

Z_x, Z_y = คะแนนมาตรฐานตัวแปร X และตัวแปร Y

N = จำนวนคนหรือจำนวนแหล่ง